

Dr Paweł Churski
Zakład Analizy Regionalnej
Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Dziegielowa 27, 61-680 POZNAŃ chur@amu.edu.pl

Kontrakt wojewódzki jako instrument polityki regionalnej – doświadczenia województwa kujawsko-pomorskiego

Zarys treści: Opracowanie zawiera próbę oceny działań podejmowanych przez samorząd regionalnych w zakresie planowania i realizacji rozwoju regionalnego w latach 2001-2003. Analiza odnosi się do województwa kujawsko-pomorskiego i dotyczy pierwszego *Kontraktu wojewódzkiego*, który zrealizowano na obszarze tego regionu. Wyniki przeprowadzonej analizy pozwalają odpowiedzieć na pytanie: W jakim stopniu samorząd wojewódzki wykorzystał *Kontrakt wojewódzki* jako instrument polityki regionalnej i w jakim stopniu podjęte działania wpływają na tworzenie i wzmocnianie czynników rozwoju regionalnego ?

Słowa kluczowe: rozwój regionalny, czynniki rozwoju regionalnego, polityka regionalna, kontrakt wojewódzki.

Rozwój regionalny jest procesem wielowymiarowym, wybitnie heterogenicznym, co powoduje, że definiowanie oraz badanie tego procesu jest trudne i wymaga przyjęcia założeń upraszczających. Pojęcie to definiuje się najczęściej jako ciąg ukierunkowanych oraz nieodwracalnych zmian, które można analizować zarówno w aspekcie ilościowym, jak i jakościowym. Proces ten można rozpatrywać przy uwzględnieniu jego czynników, w dwóch komplementarnych ujęciach procesowym i celowym. Tym samym można założyć, że rozwój regionalny obejmuje zarówno dynamiczne procesy zachodzące pod wpływem określonych czynników, które generują charakter, kierunek i tempo zmian społeczno-gospodarczych, jak również celowo ukierunkowane zmiany, które poprzez czynniki prorozwojowe zmierzają do realizacji zadań wskazanych w ramach polityki regionalnej (por. m.in. N.Kaldor, 1970; P.Krugman, 1995, 2001; Z.Chojnicki, 1999; M.E.Porter, 2000; P.Churski, 2004).

Celem niniejszego opracowania jest próba określenia zależności, jakie w praktyce występują między procesowym i celowym aspektem rozwoju regionalnego. W postępowaniu badawczym dokonuje się analizy działań zaplanowanych i zrealizowanych w ramach polityki regionalnej i ocenia się ich wpływ na kształtowanie współczesnych czynników rozwoju regionalnego (por. P.Churski, 2004; P.Churski, 2005a). Analiza empiryczna dotyczy województwa kujawsko-pomorskiego i obejmuje lata 2001-2003, tj. okres przedakcesyjny. Badaniu poddaje się wykonanie *Kontraktu Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2001-2003* zwracając uwagę na strukturę, zawartość merytoryczną oraz efekty zrealizowanych działań w kontekście kształtowania czynników prorozwojowych. Uzyskane wyniki pozwalają odpowiedzieć na pytanie jaką rolę w kształtowaniu czynników rozwoju regionalnego odegrał

pierwszy *Kontrakt Wojewódzki* oraz w jaki sposób samorząd wojewódzki odpowiedzialny za przygotowanie i realizację polityki regionalnej wykorzystał ten instrument.

Samorząd województwa kujawsko-pomorskiego zgodnie z ustawowymi kompetencjami określonymi w *Ustawie o samorządzie wojewódzkim* (por. D.U. Nr 891/1998, poz. 576 wraz z późniejszymi zmianami) oraz *Ustawie o zasadach wspierania rozwoju regionalnego* (por. D.U. Nr 48/1998, poz. 550 wraz z późniejszymi zmianami) zaplanował i koordynował działania podejmowane na obszarze województwa w zakresie polityki regionalnej w okresie przedakcesyjnym. Podstawowymi dokumentami określającymi cele i zadania w tym zakresie była *Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego* przyjęta 20 czerwca 2000r., *Program Rozwoju Województwa do roku 2010* zaakceptowany 19 grudnia 2001r. oraz *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego* zatwierdzony przez samorząd wojewódzki 26 czerwca 2003r. (por. P.Churski, 2005b). Na podstawie tych dokumentów programowych Marszałek Województwa zawarł z rządem pierwszy *Kontrakt Wojewódzki* obejmujący lata 2001-2003, który stanowił podstawę wdrażania nowego modelu polskiej polityki regionalnej w regionie kujawsko-pomorskim.

Włączając się w szeroką dyskusję na temat roli kontraktów wojewódzkich dla kształtowania rozwoju polskich regionów, w której przeważają opinie krytyczne, dokonano analizy zawartości tego dokumentu zrealizowanego w województwie kujawsko-pomorskim (por. R.Dziuba, 2005; G.Gorzela, 2000; T.G.Grosse, 2002a, 2002b; J.Klasik, 2003; T.Markowski, 2001; J.Szlachta, 2001; J.Szomburg, 2001). Ze względu na ograniczenia związane z objętością niniejszej publikacji zrezygnowano ze szczegółowej charakterystyki procedury przygotowywania, planowania i renegocjacji, koncentrując uwagę na wykonaniu *Kontraktu* i jego rezultatach.

Pierwszy *Kontrakt Wojewódzki dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego 2001-2002* został zawarty Samorządem Województwa a stroną rządową w dniu 19 czerwca 2001r. W dokumencie założono, że okres jego realizacji trwać będzie do dnia 31 grudnia 2002r.. W wyniku renegocjacji przeprowadzonej na wniosek rządu został on jednak przedłużony o jeden rok i zakończył się 31 grudnia 2003r. (por. *Kontrakt wojewódzki...*, 2001; *Kontrakt wojewódzki...*, 2002). Priorytety, działania i największe zadania *Kontraktu 2001-2003* w województwie kujawsko-pomorskim przedstawia załącznik.

Jak wynika z *Raportu Końcowego z realizacji Kontraktu Wojewódzkiego z dnia 19 czerwca 2001 roku w latach 2001-2003* przygotowanego zgodnie z kompetencjami przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego rzeczywiste wydatki w ramach *Kontraktu 2001-2003* zamknęły się kwotą 273,8 mln zł (tj. 70,9 mln euro), co stanowi jedynie 47,6% planowanej kwoty (por. *Raport końcowy...*, 2004). Tak niski poziom wydatków w stosunku do planu jest potwierdzeniem poważnych problemów jakie napotkano w procesie realizacji tego dokumentu. Były one spowodowane przede wszystkim ograniczeniami związanymi z trudną sytuacją finansów publicznych, w wyniku, których rząd wycofał się z wcześniejszych zobowiązań w zakresie udostępniania środków budżetu państwa (por. D.U. Nr 125/2001, poz. 1373). Ograniczenia te uniemożliwiły sfinansowanie wszystkich planowanych inwestycji. Niski wskaźnik wykonania *Kontraktu 2001-2003* był spowodowany także relatywnie małym doświadczeniem beneficjentów końcowych, którzy podczas realizacji zadań nie byli w stanie zabezpieczyć wcześniej deklarowanej wysokości wkładu własnego, co prowadziło do konieczności ich wykreślenia z *Kontraktu 2001-2003* i niewykorzystania przyznanych środków. W rezultacie na łączną liczbę 204 zaplanowanych w *Kontrakcie 2001-2003* zadań zrealizowano jedynie 162, tj. 79,4%.

Analiza wykonania *Kontraktu 2001-2003* w układzie priorytetów i zadań potwierdza fakt, że zgodnie z planem największe środki zostały wydatkowane w ramach działań i zadań **PRIORYTETU I Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej** (95,7% ogółu wydatków *Kontraktu 2001-2003*). Wielkość wydatków poniesionych w ramach **PRIORYTETU I** w związku z decyzją o finansowaniu *Kontraktu 2001-2003* z środków krajowych i odrębnym rozliczaniu środków wspólnotowych, podobnie jak przypadku pozostałych priorytetów, uległa zasadniczemu obniżeniu. Najważniejszym działaniem pod względem wielkości wydatków było **Działanie 1.3. Inwestycje poprawiające stan infrastruktury społecznej**, na które wydatkowano 36,8% ogółu środków **PRIORYTETU I** i **Działanie 1.2. Poprawa stanu infrastruktury ochrony środowiska**, na które wydatkowano 32,3% środków **PRIORYTETU I**. Łącznie wydatki tych dwóch działań stanowiły 61,9% wydatków **PRIORYTETU I** i 67,1% wydatków *Kontraktu 2001-2003*. Należy zwrócić uwagę, że w ramach wspomnianych działań realizowano wszystkie pięć inwestycji wieloletnich samorządu terytorialnego, na które łącznie wydatkowano 176,1 mln zł, czyli aż 63,5% całkowitego budżetu *Kontraktu 2001-2003*. Oznacza to, że ten rodzaj zadań, które trudno uznać za istotne

z punktu widzenia kreowania rozwoju regionalnego, dominował w analizowanym *Kontrakcie 2001-2003* (por. Raport końcowy..., 2004).

Na drugim miejscu pod względem wydatków, zgodnie z planem, uplasował się **PRIORYTET II Rozwój przedsiębiorczości i ograniczanie bezrobocia**. Wydatki związane z realizacją zadań w ramach tego priorytetu osiągnęły poziom tylko 8,4 mln zł. Największymi zrealizowanymi zadaniami były: *Zadanie 2.1/ Utworzenie Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Kredytowego - 3,0 mln zł* oraz *Zadanie 2.2/6 Regionalna Sieć Informacyjna Województwa Kujawsko-Pomorskiego - 2,3 mln zł*. Projekty te należy ocenić jako istotne z punktu widzenia tworzenia warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz wzmacniania innowacyjności gospodarki regionu.

Ze względu na odrębne rozliczenie wydatków **PRIORYTETU IV Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców** jego wykonanie zostało pominięte w Raporcie Końcowym (2004), a na trzeciej pozycji uplasował się **PRIORYTET III Rozwój materialnych podstaw dziedzictwa kulturowego**, na realizację którego wydatkowano 3,4 mln zł. Największym zrealizowanym zadaniem w tym priorytecie było *Zadanie 3.1/1 Modernizacja obiektów Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy – 1,1 mln zł*, tj. 33,5% wydatków **PRIORYTETU III**.

Istotnym uzupełnieniem wykonania *Kontraktu 2001-2003* pod względem wydatkowanych kwot były projekty inwestycyjne zrealizowane z *Programu Spójność Społeczno-Gospodarcza PHARE 2001-2003*, których łączna wartość wyniosła ponad 46,0 mln euro (tj. 177,6 mln zł), co odpowiada 65% ogólnego budżetu *Kontraktu 2001-2003*. Wszystkie zrealizowane inwestycje współfinansowane z tego źródła były zgodne z celami **PRIORYTETU I Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej**. Wartość tych projektów potwierdza rosnące znaczenie środków wspólnotowych w realizacji zadań polityki regionalnej w województwie kujawsko-pomorskim już w okresie przedakcesyjnym.

Analizując rozkład przestrzennych (w układzie powiatów) zrealizowanych projektów w ramach *Kontraktu 2001-2003* należy stwierdzić, że pod względem ich liczby w sposób bardzo widoczny dominują beneficjenci z obszaru powiatu toruńskiego, a przede wszystkim Torunia. Liczba zaakceptowanych do realizacji zadań z tego obszaru wyniosła 84, tj. 52 % ogólnej ich liczby. Łączna wartość tych projektów wyniosła 152,1 mln zł, tj. 55,6% ogólnych wydatków *Kontraktu 2001-2003*. Główną przyczyną tak znacznej koncentracji liczby projektów, a w konsekwencji też środków *Kontraktu* na tym obszarze był fakt, że aż 29 zadań

o łącznej wartości ponad 80 mln zł (34,5% ogólnej liczby zadań realizowanych na tym obszarze oraz 52,6% ich wartości) stanowiły projekty zgłoszone i realizowane przez samorząd wojewódzki. Należy jednak pamiętać, że w wielu przypadkach zadania te dotyczyły inwestycji zlokalizowanych poza terenem Torunia i powiatu toruńskiego. Były to m.in. niektóre inwestycje wieloletnie realizowane na terenie województwa, zadania z zakresu modernizacji infrastruktury dróg wojewódzkich, inwestycje w infrastrukturę społeczną zgodnie z zakresem kompetencji samorządu regionalnego, w tym: muzea, biblioteki wojewódzkie, obiekty oświatowe (centrum kształcenia nauczycieli, studium medyczne). Na kolejnych pozycjach pod względem liczby realizowanych zadań uplasowali się beneficjenci z obszarów ze stolicami w największych miastach regionu: powiatu bydgoskiego, włocławskiego i grudziądzkiego (odpowiednio 38, 36 i 26 zadań). W przypadku pozostałych powiatów liczba realizowanych zadań kształtowała się w przedziale od 3 (powiaty aleksandrowski, radziejowski i tucholski) do 9 (powiat świecki). Żadnego zadania w ramach *Kontraktu 2001-2003* nie realizowano w powiecie sępoleńskim. Analizując rozkład przestrzenny wykonanych zadań pod względem ich wartości ponownie zaznacza się koncentracja w powiatach ze stolicami w największych miastach województwa. Największa ilość środków w ramach *Kontraktu 2001-2003* trafiła do beneficjentów zlokalizowanych na obszarze powiatu grudziądzkiego. Główną przyczyną tej sytuacji był fakt realizowania przez samorząd miasta Grudziądz dwóch inwestycji wieloletnich jakimi były: budowa oczyszczalni ścieków oraz budowa Szpitala Miejskiego. W łącznej kwocie 141,4 mln zł wydatkowanej na zadania zrealizowane na obszarze powiatu grudziądzkiego inwestycje te pochłonęły 138,2 mln zł, tj. 97,7% tej kwoty. Na dalszych pozycjach uplasowali się beneficjenci z obszarów powiatów toruńskiego, bydgoskiego i włocławskiego, w których wartość zrealizowanych zadań kształtowała się w przedziale od 76,1 mln zł do 10,3 mln zł. Zdecydowanie niższy poziom pozyskanych środków występował w pozostałych powiatach, w przypadku których realizowane zadania skutkowały wydatkami od poziomu 800 tys. zł (powiat aleksandrowski i tucholski) do poziomu 4,5 mln zł (powiat nakielski i brodnicki).

Uzyskane wyniki potwierdzają, że na rozkład przestrzenny zarówno liczby, jak i wartości wykonanych w ramach *Kontraktu 2001-2003* zadań największy wpływ posiadał proces realizacji inwestycji wieloletnich samorządu terytorialnego. Wartość tych inwestycji, ich wieloetapowość, skutkowały zarówno koncentracją środków, jak i liczby zadań objętych *Kontraktem*. Niestety żadna z nich nie ma charakteru prorozwojowego i była prowadzona

przede wszystkim z konieczności zakończenia trwającego wiele lat procesu inwestycyjnego. Największym beneficjentem pod względem liczby zrealizowanych projektów był samorząd wojewódzki, będący jednocześnie stroną *Kontraktu*. Fakt ten, pomimo wskazywanych powyżej przyczyn obiektywnych, stał się podstawą do protestów jakie formułowały samorządy lokalne i inni wnioskodawcy zarzucając Urzędowi Marszałkowskiemu w Toruniu brak bezstronności i stosowanie pozamerytorycznych kryteriów w procedurze wyboru projektów do realizacji.

Porównując osiągnięte rezultaty realizacji *Kontraktu 2001-2003* z zakładanymi należy stwierdzić, że w przypadku nie wszystkich celów szczegółowych osiągnięto zamierzone efekty. Najważniejszym problemem województwa pomimo realizacji *Kontraktu 2001-2003* pozostało bezrobocie. Podjęte działania i zrealizowane projekty nie zahamowały wcześniej obserwowanych tendencji, co skutkowało wzrostem zarówno liczby bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia. W przypadku wielu z zakładanych rezultatów niemożliwym stało się oszacowanie stopnia ich osiągnięcia w kontekście realizacji *Kontraktu 2001-2003*. Pierwszy *Kontrakt* w województwie kujawsko-pomorskim w dużym stopniu był instrumentem redystrybucji środków celowych budżetu państwa, które finansowały kontynuacje inwestycji wieloletnich. Został on również w dużym stopniu wykorzystany przez samorząd wojewódzki jako źródło finansowania zadań własnych. Tym samym jego rola jako instrumentu skutecznie prowadzonej polityki regionalnej była bardzo ograniczona.

Pomimo wielu wskazanych powyżej uwag krytycznych należy stwierdzić, że zrealizowany w województwie kujawsko-pomorskim pierwszy *Kontrakt* stanowił ważny element przemian polskiego modelu polityki regionalnej. Z pewnością spełnił one swoje zadanie w zakresie przygotowania samorządu terytorialnego do pozyskiwania środków zewnętrznych na realizowane na ich terenie projekty. Trudno jednak uznać go za istotny z punktu widzenia kreowania warunków i czynników rozwoju regionalnego, za co nie do końca można obwiniać samorząd wojewódzki, który w przypadku *Kontraktu* działał w ramach i na zasadach określonych przez rząd.

LITERATURA

- Chojnicki Z., 1999. Podstawy metodologiczne i teoretyczne geografii ekonomicznej. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań.
- Churski P. 2004. Rozwój regionalny w warunkach transformacji gospodarczej i integracji europejskiej. W: (red.) S.Ciok, D.Ilnicki. Przekształcenia regionalnych struktur funkcjonalno-przestrzennych. Regionalny wymiar integracji europejskiej. t. VIII/1. Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego. Uniwersytet Wrocławski. s. 31- 45.

- Churski P., 2005a. Czynniki rozwoju regionalnego w świetle koncepcji teoretycznych. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku. Nauki ekonomiczne. T. XIX. Z. 3. Gospodarka regionu na Jednolitym Rynku Europejskim. Wybrane zagadnienia. Włocławek. s. 13-30.
- Churski P., 2005b. New mechanism in the planning of the regional development in Poland on the example of the Kujawy-Pomerania voivodeship. Nauczanie Europejskie. Rocznik. Smoleński Uniwersytet Humanistyczny. Włocławek-Smoleńsk. s. 231-284.
- Dziuba R., 2005. Kontrakt wojewódzki jako forma wsparcia rozwoju regionów w Polsce. W: (red.) J. Kaja, K. Piech, 2005. Rozwój oraz polityka regionalna i lokalna w Polsce. Szkoła Główna Handlowa. Warszawa. s. 147-160.
- Gorzela G., 2000. Opinia o ustawie o zasadach wspierania rozwoju regionalnego. Gazeta Samorządu i Administracji. Serwis WWW: <http://www.gazetasamorządu.infor.pl/2000/monitor/opinia.html>.
- Grosse T.G., 2002a. Rola kontraktów wojewódzkich w rozwoju polskich regionów. *Samorząd Terytorialny*. Nr 12/144. Grudzień 2002. Warszawa. s. 18-34.
- Grosse T.G., 2002b. Zmierzch decentralizacji w Polsce ? Polityka rozwoju w województwach w kontekście integracji europejskiej. Instytut Spraw Publicznych. Warszawa.
- Kaldor N., 1970. The case for regional policies. *Scottish Journal Political Economy*. vol. 17. s.337-348.
- Kontrakt wojewódzki 2001-2002. Województwo Kujawsko-Pomorskie. 19 czerwca 2001r. Warszawa. 2001.
- Kontrakt wojewódzki 2001-2003. Porozumienie w sprawie zmiany Kontraktu wojewódzkiego dla Kujawsko-Pomorskiego zawartego 19 czerwca 2001r. w Warszawie pomiędzy Radą Ministrów a Samorządem Województwa Kujawsko- Pomorskiego. Warszawa. 2002.
- Klasik A., 2003. (red.). Zarządzanie rozwojem lokalnym i regionalnym w kontekście integracji europejskiej. *Biuletyn*. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 208. Warszawa. (DOM)
- Krugman P., 1995. Development geography, and economic theory. Ohlin Lectures. MIT Press. Cambridge-London.
- Krugman P., 2001. Wracają problemy kryzysu gospodarczego. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
- Markowski T. (red.) 2001. Rozwój regionalny i przestrzeń publiczna. *Biuletyn*. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN. z. 194. Warszawa.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego. Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku. Włocławek. Czerwiec 2003.
- Porter M.E., 2000. Location, competition and economic development: local clusters in global economy. *Economic development quarterly*. vol. 14, no 1.
- Program rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2010. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Załącznik do Uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 735/2001 z późniejszymi zmianami. Toruń.
- Raport końcowy z realizacji Kontraktu Wojewódzkiego z dnia 19 czerwca 2001r. w latach 2001-2003. Wojewoda Kujawsko-Pomorski. Bydgoszcz marzec 2004.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 października 2001r. w sprawie blokowania niektórych wydatków w budżecie państwa na rok 2001. Dz.U. Nr 125/2001, poz. 1373.
- Strategia rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Bilans otwarcia. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Toruń. Maj 1999.
- Strategia rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Toruń. Listopad 2005.
- Szlachta J., 2001. Polityka regionalna Polski w perspektywie integracji z Unią Europejską. *Studia Regionalne i Lokalne*. Nr 1 (5) 2001. Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego i Lokalnego Uniwersytetu Warszawskiego Warszawa. s. 25 – 40.
- Szomburg J. (red.), 2001. Polityka regionalna państwa pośród uwikłań instytucjonalno- regulacyjnych. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową Gdańsk.
- Ustawa o samorządzie województwa z dnia 5 czerwca 1998. D.U. Nr 91/1998, poz. 576.
- Ustawa o zasadach wspierania rozwoju regionalnego z dnia 12 maja 2000r. D.U. Nr 48/1998, poz. 550.
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o Narodowym Planie Rozwoju. D.U. Nr 116/2004, poz. 1206.
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. D.U. Nr 227/2006, poz. 1658.

**Priorytety, działania i zadania
Kontraktu Wojewódzkiego 2001-2003 dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 19 czerwca 2001 roku**

PRIORYTET I

Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej:

Działanie 1.1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej

Zadania powyżej 10 mln PLN oraz inwestycje wieloletnie:

Zadanie 1.1.1. Budowa Południowej Obwodnicy Torunia

współfinansowanie PHARE SSG 2001

Zadanie 1.1.2. Budowa Al. Królowej Jadwigi we Włocławku

współfinansowanie PHARE SSG 2001

Zadanie 1.1.3. Rozbudowa i modernizacja Portu Lotniczego w Bydgoszczy

Dodatkowo osiem zadań z zakresu modernizacji dróg i infrastruktury drogowej o wartości nie przekraczającej 10 mln PLN.

Działanie 1.2. Poprawa stanu infrastruktury ochrony środowiska

Zadania powyżej 10 mln PLN oraz inwestycje wieloletnie:

Zadanie 1.2.1. Budowa oczyszczalni ścieków wraz kolektorami w Toruniu

współfinansowanie ISPA

Zadanie 1.2.2. Budowa oczyszczalni ścieków w Grudziądzu

Zadanie 1.2.3. Ochrona wód zlewni jeziora Gopło

współfinansowanie PHARE SSG 2001

Dodatkowo dziewięć zadań z zakresu budowy i modernizacji infrastruktury kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków o wartości nie przekraczającej 10 mln PLN.

Działanie 1.3. Inwestycje poprawiające stan infrastruktury społecznej

Zadania powyżej 10 mln PLN oraz inwestycje wieloletnie:

Zadanie 1.3.1. Modernizacja i rozbudowa Szpitala Dziecięcego w Toruniu

Zadanie 1.3.2. Budowa Szpitala Miejskiego w Grudziądzu

Zadanie 1.3.3. Budowa Opery NOVA w Bydgoszczy

Ponadto cztery zadania dotyczące modernizacji i przebudowy obiektów szpitalnych oraz przychodni zdrowia o wartości nie przekraczającej 10 mln PLN.

**Działanie 1.4. Tworzenie, rozbudowa i modernizacja bazy dydaktycznej
szkolnictwa publicznego**

Nie przyjęto do realizacji zadań powyżej 10 mln PLN oraz inwestycji wieloletnich. Zaplanowano realizację 118 zadań dotyczących budowy, rozbudowy i modernizacji obiektów dydaktycznych szkolnictwa publicznego wraz z infrastrukturą techniczną w tych obiektach (ogrzewanie, zaplecze sanitarne) o wartości nie przekraczającej 10 mln PLN.

Głównym celem realizacji zadań w ramach **PRIORYTETU I** była poprawa spójności przestrzennej regionu, jego dostępności komunikacyjnej i warunków użytkowych dróg, co wpłynąć miało korzystnie na wzrost poziomu konkurencyjności województwa. Zakładano, że realizacja powyższych zadań poprzez poprawę stanu środowiska przyrodniczego polepszy warunki sanitarne w miejscach zamieszkania ludności. Poprawie ulec powinny również standardy świadczenia specjalistycznych usług zdrowotnych oraz stan bazy dydaktycznej szkolnictwa publicznego.

PRIORYTET II

Rozwój przedsiębiorczości i ograniczanie bezrobocia

**Działanie 2.1. Wspieranie powstawania instytucji okołobiznesowych i rozwoju
przedsiębiorczości**

Zadania powyżej 10 mln PLN oraz inwestycje wieloletnie:

Zadanie 2.1.1. Wsparcie powstania i rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw

Zadanie 2.1.2. Przygotowanie terenów inwestycyjnych pod Park Technologiczny w

Solcu Kujawskim

współfinansowanie PHARE SSG 2001

Dodatkowo 4 zadania o wartości poniżej 10 mln PLN, w ramach których utworzone zostaną inkubatory przedsiębiorczości w Rypinie, Świeciu i Włocławku oraz utworzony zostanie Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych skierowany przede wszystkim do małych i średnich przedsiębiorstw.

Działanie 2.2. Rozwój innowacyjności i transferu technologii

Zadania powyżej 10 mln PLN oraz inwestycje wieloletnie:

Zadanie 2.2.1. Utworzenie Centrum Transferu Technologii (CTT) w Toruniu.

współfinansowanie PHARE SSG 2001

W ramach tego działania dodatkowo przewidziano do realizacji również przedsięwzięcia zmierzające do stworzenia podstaw dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Przykładem może być projekt budowy *Regionalnej Szerokopasmowej Sieci Informatycznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego*, która zapewnić ma poprawę dostępu do informacji i stworzy warunki dla rozwoju i absorpcji innowacji oraz będzie stanowić ważny instrument sprawnego zarządzania rozwojem regionu.

Realizacja zadań w ramach **PRIORYTET II** miała skutkować poprawą konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw funkcjonujących i nowotworzonych na terenie województwa. Zakładano wspomaganie rozwoju małych i średnich firm, zwłaszcza w początkowym okresie ich działalności. Rozwój instytucji kształtowania postaw innowacji i upowszechniania nowych technologii przynieść miał poprawę konkurencyjności gospodarki regionu.

PRIORYTET III

Rozwój materialnych podstaw dziedzictwa kulturowego

Działanie 3.1. Ochrona, odnowa i kształtowanie materialnych elementów ogólnonarodowego dziedzictwa kulturowego regionu znajdujących się na terenie województwa

Nie przyjęto do realizacji zadań powyżej 10 mln PLN oraz inwestycji wieloletnich. Zaplanowano realizację 24 projektów, o różnej skali, zarówno z zakresu konserwacji, jak też odnowy i rekonstrukcji obiektów zabytkowych o potencjalnym znaczeniu dla aktywizacji ruchu turystycznego, których wartość nie przekracza 10 mln PLN.

Głównym celem podejmowanych zadań w ramach **PRIORYTET III** było wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych na potrzeby rozwoju turystyki poprzez powstrzymanie procesu dewastacji licznych obiektów zabytkowych, znaczących dla atrakcyjności turystycznej oraz rozwoju działalności kulturalnej w regionie.

PRIORYTET IV

Poprawa stanu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców

Działanie 4.1. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – usługi rynku pracy dla osób bezrobotnych zagrożonych bezrobociem

Nie przyjęto do realizacji zadań powyżej 10 mln PLN oraz inwestycji wieloletnich. Założono sfinansowanie usług zintegrowanego poradnictwa, pośrednictwa pracy oraz szkoleń dla 1200 osób dotkniętych zwolnieniami i bezrobotnych.

Działanie 4.2. Promocja przedsiębiorczości – usługi dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą

Nie przyjęto do realizacji zadań powyżej 10 mln PLN oraz inwestycji wieloletnich. Założono sfinansowanie szkoleń w zakresie zakładania małych przedsiębiorstw dla 280 osób.

Działanie 4.3. Promocja zdolności przystosowawczych – szkolenia kadr małych i średnich przedsiębiorstw

Nie przyjęto do realizacji zadań powyżej 10 mln PLN oraz inwestycji wieloletnich. Założono sfinansowanie szkoleń dla 860 pracowników małych i średnich przedsiębiorstw.

Działanie 4.4. Pomoc w rozwijaniu lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia

Nie przyjęto do realizacji zadań powyżej 10 mln PLN oraz inwestycji wieloletnich. Założono sfinansowanie szkoleń w zakresie rozwoju lokalnego partnerstwa na rzecz zatrudnienia dla 5000 przedstawicieli lokalnej

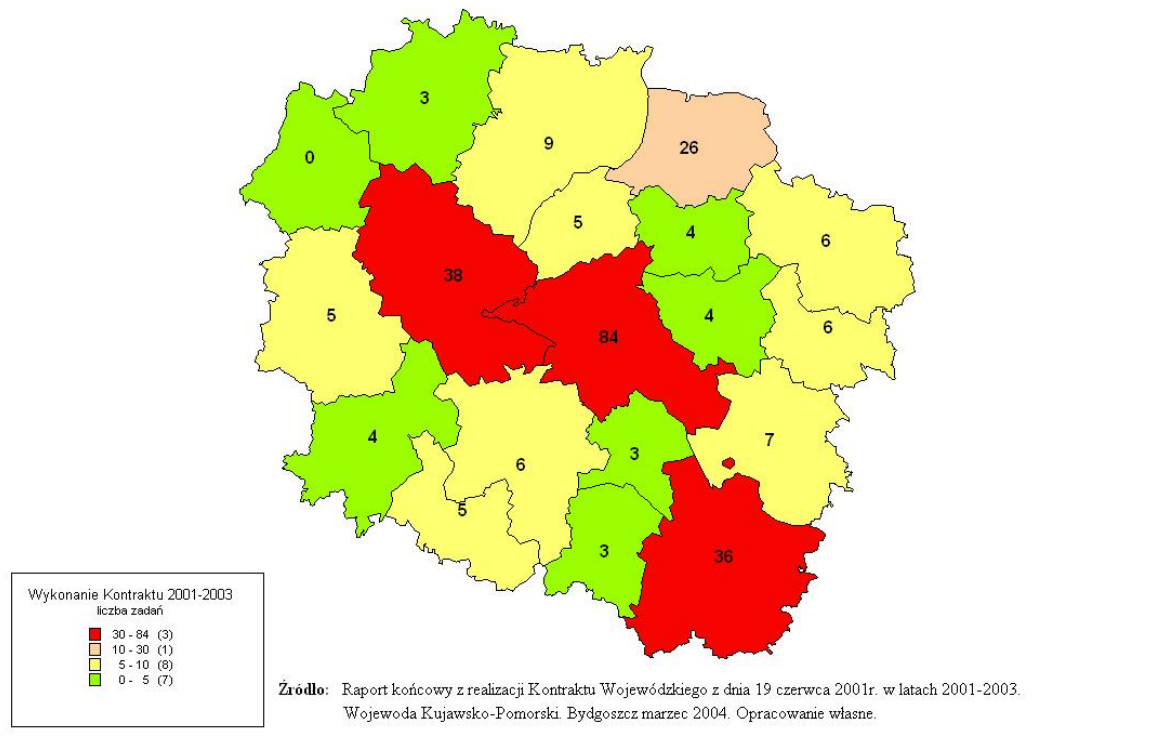
administracji, lokalnych partnerów społecznych i pracodawców oraz 4000 nauczycieli i doradców w szkołach zawodowych.

Zadania realizowane w ramach **PRIORYTET IV** miały na celu dostosowanie oferty edukacyjnej adresowanej do młodzieży i dorosłych do zmieniających się wymagań rynku pracy. Zakładano również podjęcie działań promujących zdolności do zatrudnienia oraz zachowania zapewniające adaptacyjność osób aktywnych zawodowo do nowych potrzeb rynku pracy. Istotnym celem realizacji tego priorytetu było również stworzenie podstaw dla rozwoju technologii informatycznych.

Źródło: Kontrakt wojewódzki 2001 - 2002. Województwo Kujawsko-Pomorskie.
19 czerwca 2001r. Warszawa. Opracowanie własne

Rycina 1

Wykonanie Kontraktu dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2001-2003

Rycina 2

Wykonanie Kontraktu dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2001-2003

